

Operacions Calculadoira *Calcular de sostraccions*

I a bravament de tecnicas que permeton de calcular una sostraccion. Vaquí una, que se sona "sostraccion per conversacion dels escarts".

1. Pausar la sostraccion

Per pausar una **sostraccion**, es important de plaçar cadun dels **nombres** los unes jols autres, en escrivent las chifras de las unitats (**U**) dins la meteissa columna, las de de las desenas (**D**) dins una columna mai a esquèrra, etc.

Atal, per calcular la sostraccion $3\ 685 - 433$, escrivèm :

M	C	D	U
3	6	8	5
-	4	3	3

2. Calcular la sostraccion

En començant per las unitats, puèi en anant cap a esquèrra (\Leftarrow), levam la **chifra d'embàs a la d'ennaut**. Dins cada columna, escrivèm la resulta d'aquela sostraccion jos la barra d'embàs (*chifras dins los cercles grises*).

3	6	8	5
-	4	3	3
3	2	5	2

$3-0$ (arrow from 3 to 3)
 $6-4$ (arrow from 6 to 2)
 $8-3$ (arrow from 8 to 5)
 $5-3$ (arrow from 5 to 2)

3. Lo cas de las retengudas

Cada còp que la chifra d'embàs es **mai bèla** que la d'ennaut, cal **obligatòriament utilizar una retenguda**. Utilizam lo fach que la diferéncia cambia pas se ajustam lo meteis nombre a cada tèrma de la sostraccion.

Aicí, podèm pas calcular $5 - 8$. Fasèm doncas una retenguda. Ajustam una desena al primièr tèrme, dins la columna de las unitats e una desena al segond tèrme (mas dins la columna de las desenas, si que non $15-18$ es tanben impossible). $15 - 8 = 7$. Escrivèm 7 embàs de la primièra columna.

Contunham : 3 desenas - $(4+1=5)$ desenas. Coma podèm pas calcular $3 - 5$, fasèm tanben una retenguda als dos tèrmes. $13 - 5 = 9$. Lo notam embàs.

Contunham : 0 centena - 1 centena es impossible de calcular. Ajustam una retenguda als dos tèrmes. $10 - 1 = 9$.

Contunham : 4 milièrs - 3 milièrs = 1 milièr.

Lo calcul es acabat : $4035 - 2048 = 1987$

4	10	13	15
-	1+2	1+0	1+4
1	9	8	7

$4-3$ (arrow from 4 to 1)
 $10-1$ (arrow from 10 to 9)
 $13-5$ (arrow from 13 to 8)
 $15-8$ (arrow from 15 to 7)

Exercicis

Pausa e calcula las sostraccions següentas.

$4\ 285 - 2\ 054 =$	$3\ 333 - 2\ 022 =$
$8\ 258 - 4\ 149 =$	$9\ 245 - 8\ 902 =$
$6\ 281 - 5\ 394 =$	$3\ 016 - 2\ 826 =$
$4\ 007 - 3\ 819 =$	$1\ 800 - 989 =$
$10\ 005 - 5\ 567 =$	$10\ 003 - 1\ 499 =$